

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS NOKIKANAN METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUOSINA 2026–2029

Pääasiallinen sisältö

Nokikana (*Fulica atra*) kanta on osoittanut voimakasta vähenemistä 1990-luvulta. Suomessa pesivän nokikanan suojelemiseksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kielletäisiin nokikanan metsästys kolmen vuoden määräajaksi koko maassa. Asetus jatkaisi aiemmin säädettyä maa- ja metsätalousministeriön asetusta nokikanan metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2023–2026 (903/2023).

Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on tämän asetuksen avulla varmistaa, että nokikanakantaa ei vaaranneta ja metsästyksen säätely noudattaa kestävästä käytöstä peräisin olevaa periaatetta. Metsästyksen kieltämisellä ja rajoittamisella määräajaksi on tarkoitus estää Suomen pesimäkantaan sekä Suomen kautta muuttavaan muuhun Luoteis-Euroopan nokikanakantaan kohdistuvaa metsästyspainetta kannan elvyttämiseksi.

1 Nykytila

Nokikanakannan tila ja lajin metsästys

Nokikanan Luoteis-Euroopan talvehtiva kanta on viimeisimmän tiedon mukaan arvioitu olevan 1 200 000–1 900 000 yksilöä ja kannan on arvioitu olevan vakaa. Kannankehityssuunnan (engl. *trend*) arvion laatu on myös arvioitu hyväksi (engl. *good*)¹.

EU:n lintudirektiivin vuosien 2013–2018 raportissa Suomessa pesivän kannan kooksi arvioitiin noin 2 000–3 600 paria² ja Suomen pesimäkannan taantuneen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. EU:n pesimäkannan (560 000–844 000 paria) arvioitiin pysyneen vakaana lyhyellä aikavälillä, mutta taantuneen pitkällä aikavälillä ja olevan taantuvassa tilassa (engl. *Depleted*). EU:n talvehtivan kannan (87 300–114 000 lintua) arvioidaan taantuneen lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä pysyneen vakaana ja olevan elinvoimaisessa tilassa.

EU:n lintudirektiivin vuosien 2019–2024 raportin alustavien tulosten mukaan Suomen pesimäkannan arvioitiin olevan noin 2 400 paria (2 258–2 350) ja osoittavan vähenevää kehityssuuntaa sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Kanta on vähentynyt lyhyellä aikavälillä (12 vuotta) -30 % ja pitkällä aikavälillä (1986–2024) -73 %.

Kansainvälisesti nokikanaa ei ole arvioitu uhanalaiseksi. Euroopan tasolla laji on luokiteltu elinvoimaiseksi (2020). Kansallisesti nokikana on luokiteltu vuoden 2019 uhanalaisuuden arvioinnissa erittäin uhanalaiseksi³.

Luonnonvarakeskuksen ja Luonnontieteellisen keskuksen vuodesta 1986 vuodesta lähtien tehtyjen vesilintulaskentojen mukaan nokikanan pesivä kanta on pienentynyt 74 %, ja viimeisen kymmenen vuoden aikana -6 %. Nokikana on taantunut voimakkaasti pitkällä aikavälillä, mutta viimeisen 10 vuoden aikana pesivä kanta

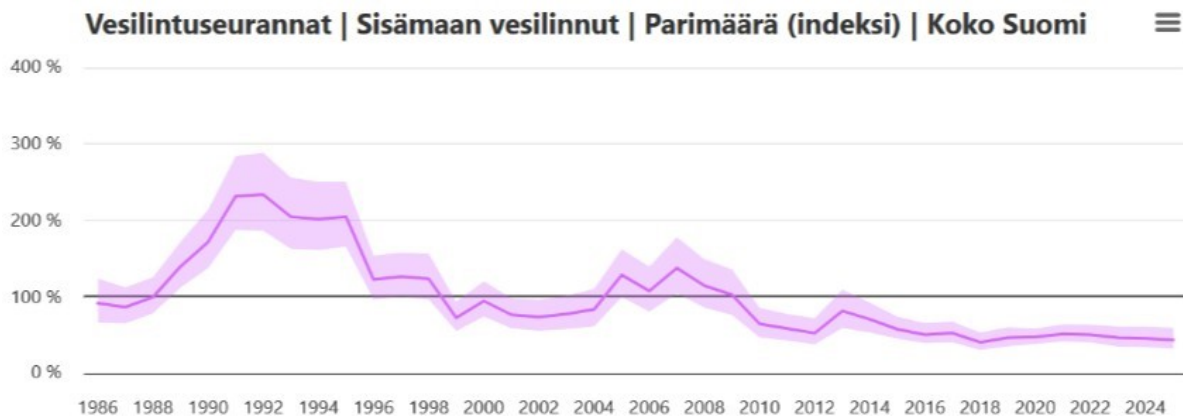
---

¹ The Waterbird Populations Portal (WPP) Nokikana (*Fulica atra*) Viitattu 16.6.2026. <http://wpe.wetlands.org/explore/2933/401?conservation=1>

² https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/summary?period=3&subject=Fulica+atra&reported_name=

³ Lehikoinen, A., Jukarainen, A., Mikkola-Roos, M., Below, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J. & Valkama, J. 2019. Linnut. 2019: Julk.: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. S. 263-312. www.ymparisto.fi/punainenlista

näyttää olleen vakaa. Parimäärä oli vuonna 2025 5 % edellisvuotta pienempi ja 55 % pitkäaikaisen keskiarvon alapuolella.⁴ (Kuva 1).

Kuva 1. Nokikanan parimäärien suhteellinen muutos (indeksi) vuosina 1986–2025. Lähde: Luonnonvarakeskus (https://luonnonvaratieto.luke.fi/numerotieto/raportit?panel=vesilintuseurannat&lang=fi&state=REPORT%3Dga%3Awaterfowl_censuses%2F97%3BREGION%3D0%3BINTERVALS_ENABLED%3Dtrue)

2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä nokikanoja on metsästetty Suomessa Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) saalistilaston mukaan keskimäärin 1 500 lintua vuodessa. 2010-luvulla metsästyssaalis on arvioitu keskimäärin alle 500 linnuksi. 2010-luvulla saalismäärän arviot saalistilastoissa ovat vuosittain vaihdelleet välillä 0 – 1100. Kolmena vuonna saalistilastokyselyyn ei sattunut mukaan lainkaan nokikanoja saaliiksi saaneita metsästäjiä. Esimerkiksi vuoden 2013 saalistilaston mukaan saalis oli koko maassa 800 ± 800 eli vaihteluväli oli edelleen erittäin suuri. Saalistilaston suuri vaihteluväli osoittaa myös tiedon suurta epätarkkuutta.

Vuosi	Saalis (Luke)	Saalis ilmoitusvelvollisuus
2013	800	
2014	400	
2015	1 100	
2016	100	
2017	0	
2018	0	
2019	0	
2020		48
2021		55
2022		29
2023	rauhoitettu	
2024	rauhoitettu	
2025	rauhoitettu	

⁴ Piha, M., Ikonen, K., Lindén, A., Lehikoinen, A., Rajala, T & Seimola, T.. 2025. Vesilintuseurannan tulokset 2025. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 60/2025. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 24 s. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-419-089-3>

Taulukko 1. *Nokikanasaaalis Suomessa vuosina 2013–2025.* Huom: saalistilastoinnin menetelmä vaihtuu vuodesta 2020 alkaen lakisääteiseen saalisilmoitukseen. Lähde: Luke (2013–2025)⁵, Suomen riistakeskus (2022).

2. Lainsäädäntö

2.1. KV- ja EU-tason lainsäädäntö

Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusta tehty sopimus (AEWA)

Nokikana kuuluu Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusta tehdyn sopimuksen (SopS 9/2000), jäljempänä *AEWA-sopimus*, piiriin. AEWA-sopimuksen liitteen 3 toimintasuunnitelman taulukossa 1 on suojeluluokitus nokikanan Luoteis-Euroopan populaatioille: B2c, jonka mukaan säädelty metsästys voidaan sallia.

EU:n lintudirektiivi

Nokikanan metsästystä säätelee myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta, jäljempänä *lintudirektiivi*. Nokikana *Fulica atra* kuuluu lintudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin lajeihin ja liitteen II A-osan lajeihin. Lintudirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon.

Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II olevassa A-osassa lueteltuja lajeja saa metsästää koko yhteisön alueella.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Edelleen 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että metsästys harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopusoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa.

EU:n biodiversiteettistrategian myötä komissio on tehostamassa lintudirektiivin toimeenpanoa merkittävästi. Komissio toteaa, että biodiversiteettistrategian ydin on direktiivien tehokkaampi toimeenpano, joten se uhkaa käynnistää jäsenvaltioita vastaan valvontamenettelyjä, mikäli metsästys sallitaan, vaikka kantojen elvyttämiseksi ei tehdä riittäviä toimenpiteitä.

EU:n komission julkaisi 23.10.2020 ehdotuksen suunnitelmaksi ”Heikentyneessä tilassa olevien metsästettävien lintulajien suojelutilanteen parantaminen”. EU-tasolla taantuneita lajeja ovat mm. jouhisorsa, punasotka, tukkasotka, heinätavi, haapana, lapasorsa, tukkakoskelo, nokikana ja tavi. Komissio on perustanut vuoden 2022 alussa työryhmän taantuvien lajien elvyttämiseksi. Komissio vetoaa lintudirektiivin 7 artiklan veloitteeseen, että ennen taantuvien lajien metsästyksen sallimista, jäsenvaltion on osoitettava, että metsästys on kestävä. Komissio korostaa lintudirektiivin tulkintaohjeen linjausta, että vähenevän lintulajin metsästys ei voi olla kestävä (juridinen edellytys metsästyksen sallimiselle lintudirektiivin 7 artiklassa), ellei se ole osana toimivaa hoitosuunnitelmaa, joka sisältää myös elinympäristöjen hoidon ja muita tarvittavia toimenpiteitä, joiden yhteisvaikutuksella taantuma lopulta pysähtyy ja kanta kääntyy elpymään.

⁵ https://statdb.luke.fi/PxWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_kal_mets/0600_mets.px/

Komission 7.11.2022 työryhmässä esittelemässä lähestymistavassa⁶ esitetään nokikanan⁷ osalta sitä, että se luokitellaan luokkaan 5: lajeihin, joilla säilyvyys on kriittinen/tärkeä tekijä populaation dynamiikassa ja metsästyksen vaikutusta säilyvyyteen ei tiedetä. Lähestymistavassa on esitetty tällaisille lajeille toimenpiteet sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä lajin metsästystä ei voitaisi sallia, kunnes arviointi on mahdollinen ja sitä varten tietoa tulisi hankkia lisää. Pidemmällä aikavälillä hankitun tiedon perusteella lajin arvioinnin perusteella laji tulisi luokitella joko lajeihin, joilla metsästyksellä on kriittinen/tärkeä rooli säilyvyydessä tai lajeihin, joilla metsästyksellä ei ole kriittinen/tärkeä rooli säilyvyydessä, ja toimia jatkossa luokitusta vastaavalla tavalla. Nokikanaa on metsästetty EU:ssa monissa maissa ja kokonaissaalismäärä on noin 147 000.

2.2. Kansallinen lainsäädäntö

Metsästyslaki ja sen nojalla annetut säädökset

Metsästyslain (615/1993) 20 §:n 1 momentin mukaan metsästystä on harjoitettava kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Metsästyslain järjestelmässä riistaeläinlajien metsästämistä rajoitetaan ensisijaisesti metsästyslain 37 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetyllä vuositaisella yleisellä rauhoitusajalla. Metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 16 kohdassa on säädetty metsähanhen yleinen rauhoitusajaksi 1.1.–20.8. kello 12.00 saakka. Lisäksi metsästyslain 38 §:ssä on säädetty maa- ja metsätalousministeriölle toimivalta kieltää tai rajoittaa metsästys tilapäisesti enintään kolmen vuoden määräajaksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Metsähanhen metsästysaikaa lyhennettiin ensimmäisen kerran vuonna 2010 tuolloin voimassa olleen lainsäädännön mukaisilla riistanhoitopiirien päätöksillä. Vuonna 2011 voimaan tulleessa riistahallintouudistuksessa metsästyslain 38 §:n metsästyskiellon tai -rajoituksen asettamisen toimivalta siirrettiin maa- ja metsätalousministeriölle.

Metsästyslain 38 § on muutettu 1.8.2017 voimaan tulleella lailla (504/2017). Sen mukaan, jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan. Riistaeläinlajin metsästystä voidaan rajoittaa tai se voidaan kieltää myös, jos tavoiteltava riistaeläinlajin leviäminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Metsästyksen rajoittaminen voi tarkoittaa myös velvoitetta merkitä saalis tunnistemerkillä. Rajoitus tai kieltä voi olla voimassa korkeintaan kolme vuotta. Jos riistaeläinlajin kanta voimistuu elinvoimaiseksi, rajoitus tai kieltä tulee kumota ennen määrääjän päättymistä. Rajoitus tai kieltä voi olla: 1) alueellinen; 2) ajallinen; 3) saaliseläimen sukupuolta koskeva; 4) metsästäjäkohtainen saaliskiintiö; tai 5) pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää koskeva. Rajoituksesta, kiellosta tai tunnistemerkistä säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön on kuultava ennen asetuksen antamista niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-alueella rajoitus tai kieltä koskee.

Kysymyksessä on siten erityisesti vuosittaisten kannanvaihteluiden perusteella tapahtuvan tilapäisen metsästyksen säätelyn mahdollistamiseksi säädetty toimivalta, jota korostaa toisaalta velvoite kumota kieltä tai rajoitus ennen määrääjän päättymistä, jos riistaeläinkanta voimistuu elinvoimaiseksi. Käytännössä alueelliset rajaukset tulee toteuttaa selkeästi siten, ettei niiden alueellisesta ulottuvuudesta synny epäselvyyttä. Kysymyksessä ei siis ole mihinkään tiettyyn uhanalaisuusarviointiin sidottu toimivalta, vaan riistakantojen vuotuisen

⁶ Approach towards Annex II species not in a secure status. Overview of its implementation. Joseph van der Stegen, Nature Conservation Unit DG Environment. 2nd Meeting of the Task Force of the Recovery of Birds. 7.11.2022

<https://circabc.europa.eu/ui/group/e21159fc-a026-4045-a47f-9ff1a319e1c5/library/9e0cbe4a-ca32-4dfc-8014-6f8f205c7c98/details>

⁷ Review of data on Birds Directive Annex II species with non-Secure status. Version 8 – For the specifications of the contract on the recovery of birds. 26.4.2022. S. 45-47. <https://circabc.europa.eu/ui/group/e21159fc-a026-4045-a47f-9ff1a319e1c5/library/cef209ac-ad6d-487f-b186-a81bd2d2b8c9/details>

vaihtelun seurannan perusteella sovellettu toimivalta. Tältä osin aiempaa käytäntöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa metsästyslain muuttamisen yhteydessä.

Nokikanan metsästys oli vuosina 2023–2025 kokonaan kielletty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (903/2023).

Saalistilastoinnin tarkentamiseksi metsästysasetuksen 5 a § on säädetty (asetuksen muutos 392/2018), että saaliiksi saadusta nokikanasta on tehtävä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen vahvistamalla lomakkeella tai sähköisen palvelun kautta Suomen riistakeskukselle. Saalisilmoitus on tehtävä seitsemän vuorokauden kuluessa eläimen pyydystämisestä. Saalisilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot: 1) metsästäjän nimi ja metsästäjännumero; 2) pyydystettyjen eläinten määrä; 3) pyyntipäivämäärä; 4) kunta, jossa yksilö saatiin saaliiksi. Metsästäjä voisi tehdä saalisilmoituksen helposti sähköisen Oma.riista.fi -verkkopalvelun kautta.

3 Vastuullisen vesilintujen metsästyksen strategia – työryhmän ehdotus

Maa- ja metsätalousministeriö on 24.5.2022 asettanut riistalintutarhauksen ja vastuullisen vesilintujen metsästyksen strategiaa valmistelevan työryhmän (VN/11484/2022). Työryhmän ehdotus vastuullisen vesilintujen metsästyksen strategiaksi valmistui helmikuussa 2023⁸. Työryhmä ehdottaa, että tavoitteeksi asetettaisiin, että nokikanan kannankehitys käännetään selvästi positiiviseksi vuoteen 2030 mennessä. Työryhmän ehdotuksen mukaan nokikanan metsästys olisi perusteltua kieltää kokonaan. Muita keskeisiä toimenpiteitä on heikentyneiden elinympäristöjen parantaminen SOTKA-hankkeen ja Helmi-ohjelman toimenpiteiden mukaisesti: lintuvesien kunnostaminen ja hoito, kosteikkojen perustaminen, pesimärauhan turvaaminen tehokkaalla vieraspetotorjunnalla sekä riittävän laajan levähdysalueverkoston luominen.

4 Metsästyksen kieltäminen metsästysvuosina 2026–2029

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin nokikanan metsästys koko maassa metsästysvuosina 2026–2029. Maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on tämän asetuksen avulla varmistaa, että nokikanakantaa ei vaaranneta ja metsästyksen säätely noudattaa kestävän käytön periaatetta. Metsästyksen kieltämisellä ja rajoittamisella määräajaksi on tarkoitus estää Suomen pesimäkantaan sekä Suomen kautta muuttavaan muuhun Luoteis-Euroopan nokikanakantaan kohdistuvaa metsästyspainetta kannan elvyttämiseksi.

1 § Nokikanan metsästys

Asetuksen 1 §:n 1 momentissa kiellettäisiin nokikanan metsästys kokonaan 20.8.–31.12. välisenä aikana.

2 § Voimaantulo

Asetuksen 2 §:n 1 momentissa säädettäisiin asetus tulemaan voimaan elokuussa 2026 kolmen vuoden määräajaksi 31.7.2029 saakka.

5 Esityksen vaikutukset

---

⁸ [https://mmm.fi/documents/1410837/0/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+\(1\).pdf/75679f17-9e50-7d15-3a17-7fc3f8cd67f3/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+\(1\).pdf?t=1678090937227](https://mmm.fi/documents/1410837/0/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+(1).pdf/75679f17-9e50-7d15-3a17-7fc3f8cd67f3/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+(1).pdf?t=1678090937227)

Esitetty metsästyskielto estäisi nokikanan metsästyksen kokonaan ja jatkaisi aiempaa vuosien 2023–2026 metsästyskieltoa. Rajoittamaton metsästys johtaisi todennäköisesti muutamien satojen nokikanojen metsästämiseen vuosittain. Nokikana on riistalajina hyvin harvalukuinen ja vuotuiset saaliit ovat olleet pieniä, joten yksittäiselle metsästäjälle vaikutus nokikanan metsästyksen määräaikaiselle kieltämiselle jää vähäiseksi. Luonnonvarakeskuksen saalistilaston mukaan vuosina 2012–2021 nokikanoja saaliiksi saaneiden metsästäjien määrä on vaihdellut 0–500 metsästäjän välillä. Metsästyksen keskeyttäminen varmistaa, ettei metsästys vaikuta ainakaan kantaa vähentävästi, kunnes metsästyksen kestävyys voidaan EU:n puitteissa varmistaa. Metsästyksen kieltäminen parantaa todennäköisyyttä, että kannan väheneminen pysähtyy ja kanta kääntyy kasvuun. Kannankehityksen kääntäminen selvästi positiiviseksi edellyttää kuitenkin sen lisäksi myös SOTKA-hankkeessa aloitettujen merkittävien elinympäristön hoitotoimenpiteiden jatkamista HELMI-ohjelman tavoitteiden mukaisesti vuoteen 2030 asti.

6 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu virkатыönä ehdotus maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi nokikanan metsähanhen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2026–2029. Ehdotus perustuu maa- ja metsätalousministeriön asettaman riistalintutarhauksen ja vastuullisen vesilintujen metsästyksen strategiaa valmistelevan työryhmän ehdotukseen⁹.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: Suomen riistakeskus, riistanhoitoyhdistykset, MMM/ruokaosasto, ympäristöministeriö, sisäministeriö, poliisihallitus, rajavartiolaitos, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen ympäristökeskus, Helsingin yliopisto/Metsätieteiden osasto/Wetland Ecology Group, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Metsähallitus, Saamelaiskäräjät, Suomen Metsästäjäliitto ry, Suomen Ammatti-riistanhoitajat ry, Luonnon- ja riistanhoitosäätiö, Suomen Kennelliitto ry:n metsästyskoiratyöryhmä, Metsästysspanielit ry, Suomen Pystykorvajärjestö r.y., Kanakoirakerho ry, Saksanseisojakerho ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Suomen Luonnonsuojeluliitto, BirdLife Suomi ry, WWF Suomi, Luonto-Liitto, Natur och Miljö r.f., Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto SEY ja Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry.

Suomen riistakeskus järjesti 22.6.-9.7.2026 riistanhoitoyhdistysten (yhteensä 279 kpl) kuulemista varten internetkyselyn, jonka kautta riistanhoitoyhdistyksiä pyydettiin antamaan lausuntonsa sähköisesti koskien lausuttavaa asiaa.

Lausunnoissa todettiin pääosin seuraavaa:

Lausuntopyyntöön vastasi 24 riistanhoitoyhdistystä, joista kaikki joko kannattivat esitystä tai eivät esittäneet muutoksia.

Ympäristöministeriö lausuu, että lajin erittäin uhanalaisesta luokittelusta ja taantuneesta kannasta johtuen ympäristöministeriö tukee nokikanan metsästyksen kieltämistä metsästysvuosina 2026–2029 ja pitää tärkeänä lajin kannankehityksen seurantaa tulevaisuudessa.

Suomen riistakeskus pitää tarkoituksenmukaisena nokikanan metsästyksen kieltämistä. Suomen riistakeskuksella ei ole huomauttamista nokikanaa koskevaan asetuserinnokseen tai -muistioon.

---

⁹ [https://mmm.fi/documents/1410837/0/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+\(1\).pdf/75679f17-9e50-7d15-3a17-7fc3f8cd67f3/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+\(1\).pdf?t=1678090937227](https://mmm.fi/documents/1410837/0/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+(1).pdf/75679f17-9e50-7d15-3a17-7fc3f8cd67f3/Vastuullisen+vesilintujen+mets%C3%A4styksen+ja+riistalintutarhauksen+strategia_ty%C3%B6ryhm%C3%A4n+ehdotus+(1).pdf?t=1678090937227)

Luonnonvarakeskus tukee nokikanan metsästyksen kieltämistä koko maassa metsästysvuosina 2026–2029. Nokikanan metsästyssaalis oli viimeisinä sallittuina metsästysvuosina (2021–2023) pieni, lakisääteisten saalisilmoitusten perusteella 30–55, eikä Suomessa tapahtuva metsästys todennäköisesti ole ollut lajin taantumisen ensisijainen syy. Kannan heikko tila ja pitkäaikainen taantuma puoltavat kuitenkin sitä, että metsästyksestä aiheutuva lisäkuolleisuus poistetaan kokonaan ainakin siihen saakka, kunnes kannan elpyminen on selvästi todettavissa. Kielto on perusteltu lajin erittäin heikon kansallisen tilan, pitkän aikavälin voimakkaan taantumisen ja kestävän metsästyksen periaatteiden näkökulmasta. Luonnonvarakeskus korostaa kuitenkin, että kannan elpyminen edellyttää metsästyskiellon lisäksi pitkäjänteisiä elinympäristöjen hoito- ja kunnostustoimia sekä vieraspetojen aiheuttaman pesimätappion vähentämistä.

Suomen ympäristökeskus kannattaa nokikanan määräämää metsästyskieltoa. Syke toteaa, että nokikanan taantumisen syyt eivät ole tiedossa. Laji kärsii oletettavasti vieraspetojen saalistuksesta muiden vesilintujen lailla. Nokikana kuitenkin hyötyy vesien yleisestä rehevöitymiskehityksestä, mistä monet muut taantuneet vesilinnut ovat kärsineet ja lajin tulisi lisäksi hyötyä ilmastomuutoksesta. Syke katsoo, että varovaisuusperiaatteen mukaisesti on tärkeää vähentää myös metsästyksestä aiheutuvaa nokikanan kuolleisuutta tilanteessa, jossa kannan taantumisen syyt ovat epäselviä.

Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus lausuu, että kannattaa metsästyksrajoituksia.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kannattaa esitystä.

Suomen Metsästäjäliitto ry pitää varovaisuusperiaatteen soveltamista nokikanan osalta perusteltuna ja katsoo, että nykyisten tietojen valossa esitetty metsästyskiellon jatkaminen on tarpeen. Samalla liitto korostaa, että nokikanan tulevaisuuden kannalta ratkaisevassa asemassa ovat elinympäristöjen kunnostaminen, kosteikkojen tilan parantaminen sekä pesimäalueisiin kohdistuvan pienpetojen ja varislintujen saalistuspaineen vähentäminen. Koska nokikanan metsästyssaalis on ollut jo pitkään hyvin vähäinen, kannan elpyminen edellyttää ennen kaikkea onnistuneita elinympäristötoimia ja pesimäaikaisen predaation vähentämistä.

Suomen Metsästäjäliiton Lapin piiri ry kannattaa esitystä.

Birdlife Suomi ry lausuu, että asetus on välttämätön ja nokikanan rauhoitus perusteltu. Kehottaa ministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin erittäin uhanalaisen nokikanan pysyväksi rauhoittamiseksi poistamalla laji metsästyslain 5 §:stä. Se on helposti tunnettava vesilintu, joka ei ole ollut Suomessa suosittu riistalintu ja jonka riistasaaliit ovat olleet pieniä. Nokikanan pysyvälle rauhoittamiselle on hyvät perusteet, eikä muutoksella ole riistataloudellista merkitystä.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf katsoo, että ehdotus on hyvin perusteltu. SLC jakaa tavoitteen siitä, että metsästystä harjoitetaan kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja että sääntelyn tulee perustua parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon lajien kannankehityksestä. Pitkällä aikavälillä kestävä riistakantojen hoito on edellytys elinvoimaisille riistakannoille sekä metsästyksen säilymiselle tärkeänä osana maaseudun kulttuuria ja luonnonvarojen hoitoa. Samalla riistakantojen hoidon tulisi kuitenkin olla sopeutuvaa ja kyetä mukautumaan kannankehityksen muutoksiin. Jos seuranta osoittaa, että kannat kehittyvät myönteisesti ja metsästystä voidaan harjoittaa kestäväällä tavalla, ministeriöllä tulisi olla valmius arvioida ehdotettuja rajoituksia uudelleen.

Suomen kennelliitto ry lausuu, että sen näkemyksen mukaan on hyvin perusteltua kieltää nokikanan metsästys vuosina 2026–2029 lajin metsästyksestä aiheutuvan kannan vähenemisen ehkäisemiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry lausuu, että nokikana on vähentynyt Suomessa niin pitkään ja paljon, että se olisi syytä rauhoittaa pysyvästi ja siirtää metsästyslaista luonnonsuojelulakiin. Huomattakoon, että lausuntoaineistossa olevan saalistilaston mukaan nokikanan metsästys on ollut metsästysharrastuksen näkökulmasta merkityksettömän vähäistä silloinkin, kun se on vielä ollut sallittua. Saalismäärät olivat kolmena viimeisenä sallittuna vuotena 2020–22 enää 29–55 yksilöä. Kannan jatkuvasti vähenevän kehityksen vuoksi vähäistäkään metsästyspainetta ei ole syytä sallia.

Metsähallituksella, sisäministeriöllä, poliisihallituksella, rajavartiolaitoksella ja Saksanseisojakerhory:llä ei ole lausuttavaa.

Lisäksi lausunnon on antanut YDHSV lakitiimi, joka pitää vesilintukantojen suojelua tärkeänä tavoitteena, mutta esittää asetuksen perusteluja täydennettäväksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on 12.7.2026 ilmoittanut Saamelaiskäräjille, että ministeriö on laittamassa lausunnolle määräaikaisten metsähanhen metsästyksen kieltoa, vesilintujen hämäämetsästyksen kieltoa sekä nokikanan ja merihanhen metsästyskieltoa koskevat asetukset ja tiedustellut samalla, haluaako Saamelaiskäräjät niiden osalta 9 §:n mukaisen neuvottelun. Saamelaiskäräjät on 17.6.2026 vastannut, että Saamelaiskäräjillä ei ole tällä hetkellä resursseja metsähanhen metsästyksen kieltoa, vesilintujen hämäämetsästyksen kieltoa sekä nokikanan ja merihanhen metsästyskieltoa koskevaan 9 §:n mukaiseen neuvotteluun.

7 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 20.8.2026 ja se olisi voimassa 31 päivään heinäkuuta 2029 asti.